

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยววัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์) เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยกำหนดแนวทางและขั้นตอนของการดำเนินงานวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวิธีวิจัย ตามหัวข้อต่างๆ ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่กำลังท่องเที่ยวในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์) หรือเคยมาท่องเที่ยวในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์) ประมาณ 18,000 คนต่อเดือน และผู้วิจัยขอใช้ข้อมูลเป็นฐานในการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามหลักการการแปรผันร่วระหว่างขนาดของกลุ่มกับความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นตามสูตรการสุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane คือ

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ	e	แทน	ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	ขนาดของประชากร
	n	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อประชากรที่ต้องการมีจำนวน 18,000 หน่วยประชากร และการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดให้เกิดความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 หรือ 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

$$n = \frac{18,000}{1 + (18,000 \times 0.05^2)}$$

$$= 391.30$$

ดังนั้นขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้มีจำนวน 400 คน ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเก็บกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ไปท่องเที่ยวที่วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์) อย่างน้อย 400 คนขึ้นไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นเองจากการรวบรวมข้อมูลจากทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาประยุกต์เป็นลักษณะเฉพาะ และข้อคำถามได้มีการตรวจสอบความถูกต้องภายใต้การให้คำปรึกษาแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยแบบสอบถามจะครอบคลุมถึงข้อมูลที่ต้องศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอนตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านการมาท่องเที่ยวที่วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์) ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ แบ่งออกเป็นในด้านต่างๆ ดังนี้

- ด้านความต้องการของผู้มาท่องเที่ยว (Customer Needs)
- ด้านค่าใช้จ่ายของผู้มาท่องเที่ยว (Customer Cost)
- ด้านความสะดวกสบายของผู้มาท่องเที่ยว (Convenience)
- ด้านความสะดวกในการติดต่อสื่อสารของผู้มาท่องเที่ยว (Communication)

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ต มีคำตอบ 5 ตัวเลือก โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ	5	คะแนน
มาก	ให้คะแนนเท่ากับ	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนนเท่ากับ	3	คะแนน
น้อย	ให้คะแนนเท่ากับ	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ	1	คะแนน

จากเกณฑ์ดังกล่าว สามารถจัดช่วงคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1 – 5 คะแนน โดยกำหนดในการแบ่งช่วงคะแนนออกเป็น 5 ช่วงได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงชั้นคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ระดับการวัด}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

จะได้เกณฑ์การวัดระดับคะแนนที่แบ่งเป็น 5 ช่วงได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
4.21 - 5.00	มากที่สุด
3.41 - 4.20	มาก
2.61 - 3.40	ปานกลาง
1.81 - 2.60	น้อย
1.00 - 1.80	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่มีต่อการท่องเที่ยวในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์) เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-end Form) ที่ให้ผู้มาท่องเที่ยวเสนอความคิดเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคที่ผู้มาท่องเที่ยวมีต่อวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์) และบันทึกไว้เป็นประโยชน์เพื่อการวิจัยที่จะมีขึ้นในอนาคต

การทดสอบเครื่องมือ

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบหาความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น ดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของคำถามในแต่ละข้อว่าตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้หรือไม่ แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง

2. การหาค่าความเชื่อมั่น ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบนำร่อง (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงหรือเหมือนกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้ววิเคราะห์หาค่า Cronbach's Alpha ได้เท่ากับ 0.90 แสดงว่า เครื่องมือมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำการแจกแบบสอบถามออกไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ชุด โดยนำแบบสอบถามไปสอบถามกับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยววัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์) เป็นผู้อ่านและตอบแบบสอบถามเอง โดยผู้ทำวิจัยจะอยู่รอรับแบบสอบถามกลับคืนโดยทันที กรณีที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อสงสัยไม่เข้าใจ ผู้วิจัยจะคอยชี้แจงและอธิบายข้อสงสัยให้แก่ผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบในแบบสอบถาม
3. จัดหมวดหมู่ของข้อมูลในแบบสอบถามเพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านการมาท่องเที่ยวของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยววัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากเกณฑ์ดังกล่าว สามารถจัดช่วงคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1-5 คะแนน โดยกำหนดในการแบ่งช่วงคะแนนออกเป็น 5 ช่วงได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงชั้นคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ระดับการวัด}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

จะได้เกณฑ์การวัดระดับคะแนนที่แบ่งเป็น 5 ช่วงได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
4.21 - 5.00	มากที่สุด
3.41 - 4.20	มาก
2.61 - 3.40	ปานกลาง
1.81 - 2.60	น้อย
1.00 - 1.80	น้อยที่สุด

3. แบบสอบถามที่เป็นข้อเสนอแนะ ใช้วิธีการบันทึกข้อเสนอแนะในแต่ละราย แล้วนำมานับความถี่ เพื่อดูว่ากลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะหรือต้องการให้ปรับปรุงเรื่องใดมากที่สุด เพื่อนำไปเป็นข้อมูลที่ใช้ในการปรับปรุงวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์)

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยววัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์)

5. การทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเพศ ที่มีต่อการท่องเที่ยววัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์) ใช้ t-test เปรียบเทียบความแตกต่างของข้อมูล 2 กลุ่ม และ Anova ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน